

Borstamputatie

locatie West

U verblijft binnenkort in ons ziekenhuis voor een borstamputatie vanwege borstkanker. De operatie gebeurt onder algehele narcose en duurt ongeveer een uur.

Schema planning operatie en informatie

Tussen de diagnose en de opname

- Telefonisch gesprek met Anesthesiologie
- Afspraak (eventueel telefonisch) met casemanager mammacare over de operatie. Informatie krijgt u na het gesprek per post of mail toegestuurd
- De opnameplanning belt u wanneer de operatiedatum bekend is. Vervolgens bellen zij u 2 werkdagen voor de operatiedatum waar en hoe laat u zich moet melden
- Bij een schildwachtklieeronderzoek, afdeling Nucleaire Geneeskunde (route 12) of Radiologie (route 15) OLVG West, zie OLVG-folder Schildwachtklier borst scintigrafie
-
- [vanaf 24 uur mag u niets meer eten.](https://www.olvg.nl/anesthesiologie-en-nuchterbeleid-volwassenen)
<https://www.olvg.nl/anesthesiologie-en-nuchterbeleid-volwassenen>

Operatiedag

- U gebruikt uw medicijnen zoals afgesproken met de anesthesioloog
- U meldt zich nuchter op de verpleegafdeling zoals met u is afgesproken
- Na operatie naar recovery. Terug naar verpleegafdeling
- Weer eten en drinken
- U blijft een nacht in het ziekenhuis
- U heeft een drain, een opvangsysteem om vocht op te vangen.
- **Neemt u zelf een comfortabele bh, zonder beugel**

	<p>en bij voorkeur een strak T-shirt/ hemdje mee?</p> <ul style="list-style-type: none"> • U blijft een nacht in het ziekenhuis •
Dag na de operatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijderen drain, soms gaat u met drain naar huis. • Aanmeten tijdelijke prothese en prothese bh • Ontslaggesprek en naar huis
Binnen 2 weken na de operatie	<ul style="list-style-type: none"> • Telefonisch consult met casemanager mammacare, binnen 2-3 dagen na operatie • Afspraak chirurg of verpleegkundig specialist over uitslag en verder behandelplan • Afspraak met casemanager mammacare • <u>Bewegen: leest u de folder goed door; 'Borstamputatie of okselkliertoilet, informatie en beweegadviezen'.</u> •

Vorbereiding

- Voor uw operatie heeft u een telefonische afspraak met Anesthesiologie. Lees hierover in de OLVG-folder Meer 'Anesthesiologie – volwassenen'.
- We adviseren u door een volwassene naar huis te laten brengen.
- Het ontsmettingsmiddel dat gebruikt wordt tijdens de operatie geeft roze af op uw kleding. Houd hier rekening mee.
- We adviseren u door een volwassene naar huis te laten brengen.
- Neemt u bh mee? Zo kan de verpleegkundige op de afdeling de maat van een prothese en prothese bh beter inschatten.
- Als u regelmatig rookt en/of alcohol gebruikt, adviseren wij u hiermee (tijdelijk) te stoppen.
- Zorg dat u paracetamol in huis heeft en een paar gaasjes (hoeft niet steriel) en eventueel een rolletje pleister. Deze zijn te koop bij drogist of apotheek.
- Als u wilt kunt u afbeeldingen zien van vrouwen die een borstamputatie hebben ondergaan.
- Website: www.ronduitplat.nl

Opname, dag van operatie

- Op de dag van de operatie meldt u zich nuchter op de verpleegafdeling. De verpleegkundige neemt een vragenlijst met u door Er wordt een pijl gezet op de te opereren borst. Het definitieve tijdstip van uw operatie hoort u op de afdeling. Houd er rekening mee dat het altijd mogelijk is dat een operatie uitgesteld wordt door onvoorziene omstandigheden.

De operatie

Kort voor de operatie vragen we u om eventueel kunstgebit, sieraden, contactlenzen, gehoorapparaat uit te doen. De verpleegkundige brengt u in uw bed naar de ontvangstruimte van de operatiekamer.

De chirurg verwijdert de gehele borst inclusief de tepel en eventueel de schildwachtklier of okselklieren. De operatie duurt ongeveer een uur.

Na de operatie heeft u een groot litteken en meestal een wonddrain.

Na de operatie

- Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer (Recovery).
- Als u helemaal wakker bent en alles gaat goed, brengt de verpleegkundige u terug naar de verpleegafdeling.
- Op de verpleegafdeling mag u weer eten en drinken.
- De verpleegkundige verwijdert het infuus als u heeft geplast
- U hebt een gesloten wond op uw borst. Het is een groot litteken wat onderhuids is gehecht. Vanwege mogelijke bestraling, gebruiken we zo min mogelijk pleisters.
- De verpleegkundige geeft u uitleg over het verzorgen van de wond. Zie **Algemene informatie over wondzorg in deze folder**.
- Na een borstoperatie kan de beweeglijkheid van uw arm aan de geopereerde zijde minder zijn. Daarom krijgt u van de casemanager mammacare de **OLVG-folder 'Borstamputatie of okselkliertoilet, informatie en beweegadviezen'**. Leest u deze goed door

Naar huis

Doorgaans mag u de volgende dag naar huis.

- Meestal wordt de drain verwijderd. Soms gaat u hiermee naar huis. In dat geval krijgt u van de verpleegkundige instructies mee.
- Samen met de verpleegkundige bekijkt u de wond. Er wordt een tijdelijke prothese en beha aangemeten. Een tijdelijke prothese is geschikt om direct na de operatie te dragen. **Neemt u zelf een comfortabele bh mee? Ook een strak T-shirt of hemdje om zo beter te kunnen zien of de maat van de prothese goed is.**
- Voordat u het ziekenhuis verlaat, bespreekt de verpleegkundige met u de nazorgadviezen in een ontslaggesprek. Als het nodig is, krijgt een recept voor pijnmedicatie.
- Wij adviseren u om niet alleen naar huis te gaan.

Uitslag

Afhankelijk van de uitslag kan de arts een aanvullende behandeling adviseren, zoals radiotherapie, chemotherapie, hormoontherapie en/of immunotherapie.

Vervolgafspraken zijn al gemaakt:

- 2-3 dagen na operatie telefonisch met casemanager
- binnen 2 weken bij de chirurg voor de uitslag en eventueel verder behandelplan, een week na afspraak bij chirurg komt u bij de casemanager. :

Algemene informatie en adviezen

Wondzorg en douchen

De wond wordt onderhuids gehecht: aan de buitenkant ziet u geen hechtingen, wel kunnen er knoopjes zitten aan de uiteinden van het litteken. De hechtingen lossen vanzelf op. Als u last heeft van de knoopjes neemt u contact op met de casemanager, deze kunnen dan eventueel verwijderd worden.

Wondverband

Na de operatie kan de wond op verschillende manier zijn verbonden.

Hieronder leest u welke type pleister op de wond kan zitten en de adviezen hierbij horen.

- Bij steristrips: 2 weken laten zitten. Ook als hier een doorzichtige pleister overheen zit.
- Bij tegaderm: (is een doorzichtige pleister) verwijderen na 4 dagen. Als er veel bloed onder de doorzichtige pleister zit, kunt u deze eerder verwijderen. Indien nodig kunt u dan een pleister plakken.
- Gaas met papieren pleister: volgende dag verwijderen.
- Witte pleister: volgende dag verwijderen.
- Komt er nog vocht uit het wondje? Leg dan een los gaasje in uw beha of plak de pleister vast met huidvriendelijke pleister.
- Als wond droog is, hoeft er geen afdekkend verband meer op.

Soms ontstaat er een bloeduitstorting. Deze zal geleidelijk aan verdwijnen

Bij twijfel neemt u contact op met uw casemanager.

Douchen

- U mag 24 na de operatie douchen.
- Wrijf geen zeep op het wondgebied en gebruik geen bodylotion.
- Bent u aan uw oksel geopereerd of het litteken loopt onder de oksel? Gebruik dan geen deodorant tot na uw afspraak op de polikliniek.
- De roze kleur op uw bovenlichaam is het desinfectans die tijdens de operatie gebruikt is. Deze geeft af op kleding en lastig te verwijderen. Hou hier rekening mee. Na een aantal keren douchen, verdwijnt de roze kleur van uw lichaam.

Tijdelijke en blijvende borstprothese

De tijdelijke prothese en bh die op de verpleegafdeling is aangemeten, kunt u zonder problemen dragen. U kunt ook uw eigen (comfortabele en liever zonder beugel) bh dragen waarin u eventueel een hoesje kunt (laten) maken waar de prothese in past. Er zijn speciale prothese bh's. Wij adviseren om deze aan te schaffen, samen met de blijvende (van siliconen gemaakte) borstprothese.

Als het wondgebied goed genezen is, en er geen vocht (seroom) meer is, kunt u een uitwendige prothese aanschaffen. Bespreekt u met de casemanager het juiste moment voordat u deze gaat kopen. Hiervoor is een verwijzing van de casemanager mammacare nodig. In de OLVG-folder 'Nazorg, leven met en na borstkanker' staan een aantal adressen waar u terecht kunt voor een borstprothese en (prothese) bh's.

Seroomvorming/ vochtophoping

Meestal ontstaat er na een borstamputatie vochtophoping (seroom) in het wondgebied. De ophoping van dit vocht is niet verontrustend maar kan vervelend zijn. Het kan klachten geven bij het bewegen van uw arm of een trekkend, gespannen gevoel geven bij het gehele borstgebied, richting de hals en /of oksel.

Als u last heeft van dit vocht kan de casemanager mammacare het vocht weghalen door middel van een punctie. Doordat het wondgebied veelal ongevoelig is, is deze handeling meestal niet pijnlijk.

Omdat de aanmaak van vocht een aantal weken (soms maanden) kan duren, kan het nodig zijn dat u hiervoor meerdere keren moet terugkomen.

Hebt u last van veel vocht, pijn of is het gebied rood en warm? Neem dan op met uw casemanager mammacare.

Bewegen en tillen

U mag de eerste week na de operatie de arm functioneel gebruiken. Dit betekent dat u mag bewegen bij dagelijkse activiteiten, op geleide van de klachten. Doe het rustiger aan als u pijn heeft.

- Na de eerste week mag u de belasting uitbreiden op geleide van de pijn. Bouw dit langzaam op. **Voor oefeningen zie ook folder "Na een borstamputatie en of okselkliertoilet, informatie en beweegadviezen".**
- Autorijden en fietsen: Tot een week na de operatie mag u niet autorijden of fietsen. U schat zelf of u in staat bent om adequaat te reageren in onverwachte situaties. Zowel wat betreft armfunctie als concentratie.
- Tillen: Til geen dingen die zwaarder zijn dan twee kilo. U mag ook geen zwaar huishoudelijk werk doen gedurende een week.
- Sporten: Tot de eerste afspraak op de polikliniek mag u niet sporten. Daarna kan in overleg met de arts of casemanager mammacare verpleegkundige bekeken worden wanneer u weer kunt gaan sporten.
- Werken: Het moment waarop u weer kunt gaan werken hangt af van het werk dat u doet. Overlegt u met uw arts of casemanager wanneer het in uw situatie mogelijk is om werk te hervatten.
- Voor alle bovenstaande activiteiten geldt dat voor sommige patiënten de voorgestelde termijn te kort is om te herstellen. De ervaring leert dat dit per patiënt kan verschillen. Mocht het nog niet lukken om een activiteit te hervatten, is het advies dit ook niet te doen.

Pijn

De pijnbeleving is bij iedereen anders. Begin op tijd met pijnstilling, wacht niet totdat u pijn krijgt.

- Bij u pijn kunt u 6x per dag 1 tablet paracetamol van 500 mg innemen, of 3x per dag 2 tabletten. Het is belangrijk om de paracetamol regelmatig op vaste tijden in te nemen.
- Als de pijnstilling niet voldoende is, kunt u daarnaast 2x per dag 1 Naproxen 500 mg innemen, eventueel in combinatie met een maagbeschermer. Hebt u eerder maagproblemen gehad? Overleg dan met uw arts. Zie ook folder Naar huis met pijnstillers.

Gevoelsstoornis

Bij de operatie raken zenuwen beschadigd. Daardoor zal meestal de huid rondom het litteken, de schouder en de achterzijde van de arm (van de geopereerde kant) hierdoor doof en onaangenaam aanvoelen bij het aanraken. Dit dove gevoel kan blijvend zijn.

Zenuwpijn

Zenuwpijn wordt ook wel postmastectomie pijnsyndroom (PMPS) of neuropathische pijn (van de intercostobrachialis) genoemd.

Tijdens de operatie worden kleine zenuwen rond uw oksel en/of borst doorgesneden en beschadigd. Hierdoor kunt u na de operatie in het borstgebied of in de arm /oksel aan de geopereerde kant een gevoelloos(doof) gebied hebben of juist een zeurende, brandende, schrijnende pijn en/ of tintelingen. Het wondgebied kan juist ook overgevoelig. Deze verschijnselen kunnen in de loop van de tijd veranderen maar het dove gevoel gaat meestal niet weg.

De pijn kan voortdurend aanwezig zijn, maar ook af en toe. Vaak wordt de pijn erger bij inspanning, vermoeidheid, emoties en bij kou en hitte.

Fantoompijn

Het is ook mogelijk dat u enige tijd het gevoel heeft dat de weggehaalde borst er nog is. Dit noemen we 'fantoompijn'. Meestal verdwijnen deze klachten in de loop van 6 maanden vanzelf.

De klachten kunnen meteen of kort na de operatie optreden, maar soms ontstaat de pijn pas maanden of zelfs jaren later. Sommige patiënten blijven deze klachten houden. Geeft u dit aan bij behandelend arts of casemanager mammacare. U kunt eventueel een verwijzing krijgen voor de pijnpoli.

Litteken

- Het is niet te voorspellen hoe het litteken er uit gaat zien. Zolang de wond niet genezen is, raden we het gebruik van crèmes af.
- Zodra de wond helemaal gesloten is, en u bij de arts bent geweest mag u het litteken dagelijks zachtjes masseren en insmeren met een crème. Dat maakt het litteken soepeler. Voor het insmeren kunt u een u een vette, verzorgende crème, liefst ongeparfumeerde crème gebruiken.
- Uw borst kan rond het litteken door de vorming van bindweefsel wat verhard aanvoelen.
- Als u last heeft van een pijnlijk en/of vastzittend litteken kan dit voor bewegingsbeperking zorgen. Ook als de huid stram/ trekkend aan blijft voelen kunt u verwezen worden naar een huid-of oedeemtherapeut.

Uitslag

Afhankelijk van de uitslag kan de arts een aanvullende behandeling adviseren.

U heeft vervolgspraken gekregen.

- 2-3 dagen na operatie telefonisch met casemanager
- binnen 2 weken bij de chirurg voor de uitslag en eventueel verder behandelplan
- een week na afspraak bij chirurg komt u bij de casemanager.

Vragen of complicaties na de operatie

Soms ontstaat er een bloeduitstorting die de huid rondom het litteken blauw kleurt. Deze bloeduitstorting zakt langzaam naar beneden. Dit kan geen kwaad. De bloeduitstorting verdwijnt vanzelf.

Neem contact op met uw casemanager bij vragen of zorgen en in ieder geval bij:

- Nabloeding. Dit is te herkennen aan een opvallend gezwollen borst, vaak samen met pijn en een strak staande en verkleurde huid van de gehele borst.
- Wondontsteking. Dit is te herkennen aan roodheid, zwelling, warmte of pus. Ook kunt u koorts hebben.
- Als de wondranden gaan wijken.
- Seroomvorming: zie hiervoor kopje Seroomvorming/vochtophoping.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/vergoeding-kosten-behandeling

Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Contact

Mammapoli

T 020 510 81 95 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie West

T 020 510 81 61 (dag en nacht bereikbaar)

Casemanager Mammacare

Barbara Harding, Hetty Langen, Francien Rijper, Carla de Vries

Bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag op werkdagen van 8.15 – 16.15 uur, en op woensdag tot 12.00 uur

T 020 510 81 95

Contact bij voorkeur per email of anders kunt u bellen met de Mammapoli

E mamacare@olvg.nl

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 25 maart 2022, foldernr. 3116